

ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ตสฺมี ขณฺเ มฏฺจกฺกฺขลฺลํ อนฺโตะเคหฬิกฺโข นิปฺนฺโน โหติฯ สตุถา
 อตุตฺตโน อปฺสฺสนภาวํ ฌตฺวา, เอกํ รสฺมี วิสฺสชฺเชสิฯ มาณโว “กึ โองาโส
 นามโสติ ปฺริวตฺติตฺวา นิปฺนฺโน ว สตุถารํ ทิสฺวา “อนฺธพาลปิตรํ นิสฺสาย
 เอวรूपึ พุทฺธํ อุปฺสงฺกมิตฺวา กายเวยฺยวาทฺถิกํ วา กาคํ ทานํ วา ทาคํ ฌมฺมํ วา
 โสตุํ นาลตฺถํ, อิทานิ เม หตฺถาปิ อวิเชยฺยา, อณฺณํ กตฺตพฺพํ นตฺถิติ มนเมว
 ปสาเทสิฯ สตุถา “อลํ เอตฺตเคน อิมสฺสาติ ปกฺกามิฯ โส ตถาคเต จกฺขุปลํ
 วิชฺहनฺเตเยว, ปสนฺนมนฺโน กาลํ กตฺวา สตุตฺตปฺปพฺพุโร วิย เทวโลเก ติสฺโยชนิก
 กนกวิมานํ นิพฺพตฺติฯ พุราหุมนฺโณปิสฺส สริริ ฌาเปตฺวา อาพาหเน
 โรทนปฺรายนโ อโหสิ, เทวสิกํ อาพาหนํ คนฺตฺวา โรทติ “กหํ เอกปฺุตตก,
 กหํ เอกปฺุตตกาติฯ

เทวปฺุตโตปิ อตุตฺตโน สมฺปตฺติ โอลโลเกตฺวา “เคน กมฺเมน ลทฺธาติ
 อุปฺชารนฺโต “สตุถริ มโนปฺสาเทนาติ ฌตฺวา “อัยํ พุราหุมนฺ
 มม อผาสูกกาเล ภสฺซชฺชํ อกาเรตฺวา อิทานิ อาพาหนํ คนฺตฺวา โรทติ;
 วิปฺปการปฺุตตเมตฺถํ กาคํ วฏฺฏตฺติ มฏฺจกฺกฺขลฺลํณฺณนาคนฺตฺวา อาพาหนสฺสาวิทุเร
 พาทา ปกฺกยฺห โรทนฺโต อฏฺฐาสิฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พุราหุมนโณปี เกหํ คนตุวา พุราหุมนํ อามนุเตตฺวา “ภทฺเท อหํ
 สมณํ โคตมํ นิมนฺเตตฺวา ปณฺหํ ปุจฺฉิสฺสามิ; สกฺกาโร กโรหิตฺติ วตฺวา วิหารํ
 คนตุวา สตุถารํ เนว อภิวาเทตฺวา น ปฏฺิสนฺถารํ กตฺวา เอกมนฺตํ จิตฺโต
 “โก โคตม อธิวาเสหิ เม อชฺชตฺนายน ภตฺตํ สทฺธิ ภิภฺขุสงฺฆเมนาติ อาห ๑
 สตุถา อธิวาเสสิ ๑ โส สตุถุ อธิวาสนํ วิทิตฺวา เวเคนาคนตุวา สกนิเวสเน
 ขาทนียํ โภชนียํ ปฏฺิยาทาเปสิ ๑ สตุถา ภิภฺขุสงฺฆมฺปริวฺโต คสฺส เกหํ คนตุวา
 ปณฺยตฺตาสเน นิสฺสิทฺธิ ๑ พุราหุมนโณ สกฺกจฺจํ ปริวิสิ ๑ มหาชนโน สนฺนิปติ ๑
 มิจฺฉาทิฏฺฐิเกน กิร ตถาคเต นิมนฺตฺเต, เทว ชนกาเย สนฺนิปตฺนฺติ:
 มิจฺฉาทิฏฺฐิกา “อชฺช สมณํ โคตมํ ปณฺหํ ปุจฺฉาย วิเหจฺยมานํ ปสฺสิสฺสามาติ
 สนฺนิปตฺนฺติ ๑ อถ พุราหุมนโณ กตฺถคฺคกฺกจฺจํ ตถาคตํ อุปสงฺกมิตฺวา นิจาสเน
 นิสฺสินโน, ปณฺหํ ปุจฺฉิ “โก โคตม ตุมฺหากํ ทานํ อทตฺวา ปุชฺชํ อกตฺวา
 ธมฺมํ อสฺสตุวา อุโปสถวาสิ อวสิตฺวา เกวลํ มโนปฺสาทมตฺเตเนว สกฺเค
 นิพฺพตฺตา นาม โหนฺตฺติติ ๑ “พุราหุมน กสฺมา มํ ปุจฺฉสิ, นนฺ เต ปุตฺเตน
 มญฺจกฺกมฺพาลินา มยิ มนํ ปสาเทตฺวา อตฺตโน สกฺเค นิพฺพตฺตภาโว กถิไตติ ๑

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒
แปล มคธเป็นไทย
แปล โดยพยัญชนะ

๑. ในขณะนั้น อ.มาณพชื่อว่า มัญชุสุมิตติ เป็นผู้มึนหน้าเฉพา
ต่อภายในแห่งเรือน เป็นผู้นอนแล้ว ข่อมเป็น ๆ อ.พระศาสดาทรงทราบแล้ว
ซึ่งความเป็นคือการไม่เห็นซึ่งพระองค์ ทรงเปล่งแล้วซึ่งพระรัศมีสีนวาระหนึ่ง ๆ
อ.มาณพคิดแล้วว่า ชื่อ อ.แสงสว่างนั้น อะไร ดังนี้ นอนยังกายให้เป็นไป
รอบแล้วเที่ยว เห็นแล้วซึ่งพระศาสดา คิดแล้วว่า อ.เราอาศัยแล้วซึ่งบิดาผู้อันธพาล
ไม่ได้ได้แล้วเพื่ออันเข้าไปเฝ้าซึ่งพระพุทธเจ้า ผู้มีอย่างนี้เป็นรูปแล้ว ทำซึ่งกรรม
อันประกอบแล้วด้วยความชวนชวยด้วยกายหรือ หรือว่าเพื่ออันถวายเป็นซึ่งทาน
หรือว่าเพื่ออันฟังซึ่งธรรม ในกาลนี้ แม้อ.มือ ท. ของเราไม่เป็นอวัยวะควร
แก่ความตั้งไว้ต่าง ข่อมเป็น อ.กรรมอันเป็นกุศลอันเราพึงทำอื่น ข่อมไม่มี ดังนี้
ยังใจนั้นเที่ยวให้เลื่อมใสแล้ว ๆ อ.พระศาสดาทรงพระดำริแล้วว่า อ.พอละ
ด้วยการยังใจให้เลื่อมใสมีประมาณเท่านี้ ของมาณพนี้ ดังนี้ เสด็จหลีกไปแล้ว ๆ
ครั้นเมื่อพระตถาคตทรงละอยู่ซึ่งคลองแห่งจักขุมนั้นเที่ยว อ.มาณพนั้นเป็นผู้มีใจ
เลื่อมใสแล้ว เป็น ทำแล้วซึ่งกาละ เกิดแล้วในวิมานอันสำเร็จด้วยทอง
อันประกอบแล้วด้วยโยชน์สามสิบในเทวโลก ราวกะ อ.บุคคลผู้หลับแล้วตื่น ๆ
แม้อ.พราหมณ์ยังสรีระของมาณพนั้นให้ใหม่แล้ว เป็นผู้มีการร้องให้เป็นที่ไป
ในเบื้องหน้า ได้เป็นแล้วในที่เป็นที่นำมาเผา (ที่เผาศพ) อ.พราหมณ์นั้นไปแล้ว
สู่ที่เป็นที่นำมาเผา ลีนกาลอันเป็นไปแล้วในวัน ข่อมร้องให้ว่า ลูก่อนบุตรน้อย
คนเดียว อ.เข้าไปแล้ว ฌ ที่ไหน ลูก่อนบุตรน้อยคนเดียว อ.เข้าไปแล้ว ฌ ที่ไหน
ดังนี้ ๆ

แม้อ. เทวบุตรตรวจดูแล้วซึ่งสมบัติของตน ใคร่ครวญอยู่ว่า อ.สมบัตินี้
อันเราได้แล้วเพราะกรรมอะไร ดังนี้ รู้แล้วว่า อ.สมบัตินี้อันเราได้แล้ว
เพราะการยังใจให้เลื่อมใสในพระศาสดา ดังนี้ คิดแล้วว่า อ.พราหมณ์นี้ไม่ยอม
ให้ทำแล้วซึ่งยาในกาลอันไม่ผาสุกแห่งเรา ไปแล้วสู่ที่เป็นที่นำมาเผา ร้องให้อยู่

ในกาลนี้ อ.อันอันเราทำซึ่งพราหมณ์นั้น ให้เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งประการอันแปลก
 ย่อมควร ดังนี้ มาแล้วด้วยเพศเพียงดังเพศแห่งมาณพชื่อว่า มัญจुकุณฑล
 ได้ยื่นประคองซึ่งแขน ท. ร้องให้อยู่แล้ว ในที่อันไม่ไกลแห่งที่เป็นที่นำมาเผาฯ

แปล โดยอรรด

๒. แม้พราหมณ์ไปยังเรือน เรียกนางพราหมณีมาแล้ว กล่าวว่
 นางผู้เจริญ ถัน จะนิมนต์พระสมณโคดมมาถามปัญหา เธอจึงทำเครื่องสักการะ
 แล้วไปยังวิหาร ไม่อภิวาทสมเด็จพระบรมศาสดาเลย ไม่ทำปฏิสันถาร
 ยิน ณ ที่สุดข้างหนึ่งทูลว่า พระโคดมผู้เจริญ ขอพระองค์พร้อมกับภิกษุสงฆ์
 โปรดรับภัตของข้าพระองค์เพื่อเสวยในวันนี้เถิด ฯ สมเด็จพระบรมศาสดา
 ทรงรับนิมนต์แล้ว ฯ เขาทราบการรับนิมนต์ของสมเด็จพระบรมศาสดาแล้ว
 มาโดยเร็วให้ตกแต่งของควรเลี้ยง ของควรฉันในนิเวศน์ของตน ฯ
 สมเด็จพระบรมศาสดา ทรงแวดล้อมด้วยภิกษุสงฆ์ เสด็จไปยังเรือน
 ของพราหมณ์นั้น ประทับนั่งบนอาสนะที่เขาปูลาดไว้แล้ว ฯ พราหมณ์อังกาส
 โดยเคารพ ฯ มหาชนประชุมกันแล้ว ฯ

ได้ยิ่นว่า เมื่อคนมิจฉาทิฐินิมนต์พระตถาคตเจ้า มวลชน ๒ ฝ่ายย่อม
 ประชุมกัน พวกที่เป็นมิจฉาทิฐีย่อมประชุมกันด้วยหวังว่า วันนี้ พวกเรา
 จะดูพระสมณโคดมถูกบีบบั่นด้วยการถามปัญหา ฯ ครั้งนั้น พราหมณ์เข้าไปเฝ้า
 พระตถาคตเจ้า ผู้ทรงทำภักติกจเสร็จแล้ว นั่ง ณ อาสนะต่ำ ทูลถามปัญหาว่า
 พระโคดมผู้เจริญ ชื่อว่าผู้ไม่ถวายทานแก่พระองค์ ไม่ทำการบูชา ไม่ฟังธรรม
 ไม่อยู่จำอุโบสถแล้วเกิดในสวรรค์ด้วยกุศลกรรมเพียงการทำใจให้เลื่อมใส
 อย่างเดียวเท่านั้น มีอยู่หรือ ฯ สมเด็จพระบรมศาสดาตรัสว่า ดูก่อนพราหมณ์
 เพราะเหตุไร ท่านจึงถามเรา บุตรของท่านที่ชื่อว่า มัญจुकุณฑล บอกความที่ตน
 ทำใจให้เลื่อมใสในเราแล้วเกิดในสวรรค์แก่ท่านแล้ว มีใช่หรือ ฯ